

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema uredništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v torek 7. marca 1893.

Letnik XXI.

Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

(Dalje.)

7. Socijalna mizerija in liberalizem.

Dospeli smo do nadlog delavskih stanov. Kaj naj rečemo? — Sree nam krvavi: Tu smo skoro brez sveta, brez tolažbe. Tu prav čutimo bridko ironijo že navedenih besedij: Lepe stvari so spisane o agrarnem vprašanju, ali kdo bo davke plačal, kdo odpisal dolg? Koliko lepega povedo resolucije o socijalnem vprašanju, — a tu so nam zvezane roke in kar moremo storiti sami, to je krparija. Socijalna beda, v katero nas je spravil liberalizem, je tolika, da jej ne more več kaj krščanska ljubezen sama, le državi v zvezi s cerkvijo je mogoče izvesti socijalno reformo. In v tem zmislu so sestavljene vse resolucije o tem vprašanju. Zato pa v tej nezmožnosti obsojamo — z resolucijo vred — in preklinjamo pogubni liberalizem, ker ravno ta je s svojo sebičnostjo na socijalnem polju razrušil veljavo krščanskih načel in s tem priklical na svet neizmerno gorjā v gmotnem in duševnem oziru.

Liberté, égalité, fraternité! —
A vsevelo je ž njih samo gorjé,
Samo gorjé in potoki solza,
In curki krvi in nezmerne gorja.

(Dr. Krek: Slov. katol. shodu.)

To so zlati gradovi lažnjivega liberalizma, ki daje vsakemu svobodo, da uničuje in davi svojega bližnjika in na razvalinah njegove sreče stavi svojo. In vendar pod krinko ljubezni do naroda gojé mnogi pri nas isti nesrečni liberalizem in za njim gredo mnogi, ki sami trpé za žalostnimi nasledki liberalizma. Kajti radi bi vedeli, v čem se loči slovenski liberalizem od vseobčnega. V čem se loči — uči nas prisilno legalizovanje. Slovenski liberalizem je ta: Gospoda se hodi v gledišče zabavat — kmet plačuj!

Da, današnje socijalno stanje je obsodba liberalizma. On ni nauk, ki bi mogel ljudstva osrečiti. To je še vedno le naša stara, neovržena sv. vera!

Brez Krista ljudij ne zjedinja svoboda,
Zdivjane jih strasti vihar le razgloda.
Brez Krista enakost zaman se povdarja,
Tirane in sužnje le nove nam vstvarja.
Brez Krista i bratstvo ne zbrati sveta;
To bratstvo se v črtu in boju skonča.
Po Kristu samo se blešči nam svoboda,
Pred njega sodiščem samo smo jednaki.
In v njem so cesarji in borni prosjaki.
Sinovi pobrateni jednega roda.

(Dr. Krek: Slov. katol. shoda.)

Ljudstva začenjajo že to spoznavati in uvidovati ter liberalizmu hrbet obračati in ko bodo spoznala in uvidela, dobili bomo pravične krščanske postave.

Vendar se je tudi v tej reči storilo že nekaj prav izvrstnega, česar niti nismo nič pričakovali: „Vzajemno podporno društvo“. Kako ste nas presenetili. Čujemo, da se bodo napravila tudi drugod taka. Prav dobro. To je najboljša posojilnica, ker se lahko vlagajo le mali zneski — kakor nalašč za delavca in rokodelca, ki dobiva sproti svoje krajarje, — ker se kapital ne more ven vzeti, ker se za dolg plačujejo tako male obresti in vrhu tega deli še dividendo. Naj raste in cvetè!

Koroške razmere.

S Koroškega, dné 2. marca.

Ze večkrat smo opozarjali slovensko občinstvo na pristransko postopanje g. okrajnega glavarja celovškega, Fran pl. Mac Nevin O'Kelly znan je Slovincem le predobro že izza časa, ko je gospodoval v Ljutomeru. No, sedaj „osrečuje“ s svojo cenjeno navzočnostjo Slovence celovškega okraja ter se z vsem svojim uplivom trudi, da bi ob koncu slovitega liberalnega 19. stoletja s svojimi pristaši pribil na križ in uničil v starodav-

nem Korotanu slovensko narodnost! Omenjeni „paeifikator“ misli si bojda, da je koroški Slovenec cislitvanski Rumun, s katerim se sme liki kak madjarški „obergespann“ brezobzirno postopati ne oziraje se na obstoječe postave.

Da bi bila na Koroškem tudi slovenščina še ravnopravna, to okr. glavarju celovškemu nikakor noče na misel! Kajti po njegovih nazorih bode Koroška mirna le tedaj, če izgine z dežele zadnji Slovenec. Svoje mišljenje je gosp. Mac Nevin pokazal tudi zadnjič zopet nasproti občinskemu zastopu v Kotmarivasi.

Narodni občinski zastop kotmarovaški je sklenil, da se hoče odslej, poslužujoč se le svojih postavnih pravic slovenski uradovati! Znano je, kako je nad tem kategorično zagrmel deželni odbor koroški, ki kar suho proglašā nemščino za svoj jedini in nedotakljivi uradni jezik.

Pa tudi okrajni glavar celovski ni hotel niti za trohico zaostati za dež. odborom.

O tem priča živo sledeči odlok:

Štev. 2700.

Občinskemu predstojništvu v

Kotmarivasi.

Vračaje s slovenskim poročilom od 31. jan. 1893, št. 100. semkaj predloženi zapisnik odburove seje dné 15. jan. t. l., kateri pa ināče jasno dokazuje, da občinskemu predstojniku slovenski pismeni ne (??) teče gladkeje, nego nemški (!!), naznanja se občinskemu predstojništvu, da se ima v vseh zadevah prenesenega delokroga v službenem občevanju s c. kr. okr. glavarstvom v smislu obstoječih naredeb (??) posluževati tudi za naprej nemškega jezika.

Nemški dopisi koje koli vrste se morajo kakor samo ob sebi umevno (?) sprejemati.

V ostalem se opozarja občinsko predstojništvu na ukaz koroškega deželnega odbora od 1. febr. 1893, št. 1091 občinskemu predstojništvu v Bilčovesi, kateri odlok je doslovno ponatisnjen v „Celovčanki“ od dné 11. febr. št. 34.

C. kr. okr. glavarstvo Celovec, 10. febr. 1893.

Baron Mac Nevin, l. r.

LISTEK

II. Šolska podoba.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselec.

(Dalje.)

O Bog! ko je ona prišla!

Pop se mami od veselja. Ikonija se davi v solzah in ne pušča deteta iz rok.

Žen je polna hiša, ter samo tožijo: „Jojmene, kako je dete oslabele!“

„Ej da, draga, gladna in žejna v tujem svetu!“ Pa potiskujejo detetu kolače in druge darove v roke in v usta.

Ona se je malo spremenila. Samo da je malo zrasla in da je bolj bleđa prišla v licu, ter so jej črne oči še bolj črne in se še bolj lesketajo.

A ona ne vé, kaj bi delala. Prepolno jej je srce, pa ne more nikjer dolgo ostati. Vsede se na postelj, drži kolač v roki in zvoni z nogami. Potem skoči, beži v kuhinjo in sili Ikonijo, da jej marsikaj pripoveduje. Potem teka po dvorišču, vabi kokoši, gleda, kako Dimitrij izganja žrjavico iz peči za kruh, ali kako sosed Džerić dela strašilo za ptice. Nato hajd' k Ninku ali Gluviču. A oni, kakor bi

vladika k njim prišel: gledajo jo z vseh strani, in se je ne morejo do sitaga nagledati.

Tako ona razveseljuje popa in vas. Šla je s popom k vladiki. Bila je v šoli. Pa potem je zopet z deklicami pri igri ali pri poslu. Vedno bolj se jej polnijo obrazčeci in vedno bolj se jej rumenijo, dokler ni pretekel mesec srpan, in dokler boter Ninko ni zapregel kónj in odpeljal duše vasi iz vasi.

Ko je drugikrat odšla, šlo je vse po starem. Zopet je bilo treba čakati leto dnij, in ko to preteče, iznenadi nas lepo pismo, v katerem piše:

„Sladki oče!

Sree mi hoče počiti, da ne morem priti. Pravil ti je vladika, da me je premestil v neki pensionat, kjer se govori samo francoski. Celo leto sem hodila v šolo, a zdaj me niti na koncu nočejo pustiti domov. Pravijo, da se moram učiti francoski, da dojdem druge itd.“

Morete si misliti, kako nam je bilo! Ali kaj hočemo? Popu se ne upaš niti spomeniti, da bi prosil vladiko, morebiti bi jo on kako iztrgal od tam in jo poslal k nam, barem na teden dnij.

To bi njega siromaka še bolj žalostilo, ker je on gotovo že sam o tem z vladiko govoril. Povesili smo glave in smo molčali.

Spravili smo še leto dnij prek glave. Ko je imela priti, dobi pop pismo, da gre to leto gospa, pri kateri je Marica, na Dunaj, pa bode tudi njo seboj vzela. Volja je vladicina, da dete, preje nego se čisto domov vrne, vidi čim več sveta, in da se nauči, čimurkoli ima prilike.

Popu je rekel: „Strpi se, oče, še leto dnij! Naj dete vidi sveta! A potem, ko se vrne, ne boš se več ločil od nje!“

Tako zopet nastopi večnost, izza katere bo mogoče tudi nam zasijalo solnce.

Med tem se marsikaj menja v vasi. — Cas dela svoje! Naš stari učitelj nas je zapustil, — šel je siromak na pot, na katero se gre z zaprtimi očmi. Bog mu grehe odpusti. Zal ga je nam bilo. Bil je siromak nekako prirasel za vas. Lepo smo ga pokopali. Potem smo deco razpustili, a šolo zaprli.

Zdaj smo se vsi nadejali, da nam bo Marica prišla za učiteljico. Že je pop z nekoliko starih mōž šel zaradi tega tudi k vladiki, in on jim je trdno obljubil. Siromak pokojni učitelj nam je . . . res je greh! . . . hotel sem reči: čisto nam je, Bog nam odpusti, bil na poti.

Da vidite, kaj smo čakali, čemu smo se nadejali!

(Dalje sledi.)

Ce bi tudi od drugod ne vedeli, da se je g. Mac Nevin vdeležil prav ostentativno koroškega „parteitaga“, — no navedeni preznačilni odlok, bi nam to dosti jasno sprical! Ne da bi se skliceval na kake postavno določbo, dekretuje tu okr. glavar prav pod vplivom po „parteitagu“ zastopanih idej, — da slovenščina v uradih nima pravice do obstanka! Je-li tako postopanje pravično, je-li nepristransko?! Ali imajo državne osnovne postavne pomena tudi na Koroškem, ali pa so sama za to, da jih še smemo občudovati na papirju!?? Na to vprašanje prosimo odgovora.

V ostalem pa upamo in pričakujemo, da se bode našlo i v Avstriji še mesto, kjer se bode tako postopanje odločno zavrnilo.

Gospod baron Mac Nevin pa hoče biti tudi dovtipen in se celo kaže kos slovenskega (!) jezikoznanca! So-li uradni dopisi primerno mesto za razne dovtype, o tem se tu ne bomo prekarjali. A, kar se tiče slovenščine gospoda kotmirskega župana, sme biti gosp. okrajni glavar čisto potolažen; mislili bi, da bi se te slovenščine prav nič ne smel sramovati marsikateri c. kr. okr. glavar živeč v Slovencih! Sicer se je pa, kakor smo čuli, baš v tem oziru pripetila gospodu okr. glavarju mala — amola. Pogrešal je baje v besedah „e“ pred „r“-om in ga nadomeščal v dopisu! No, na uho naj mu povemo, da je tisti „e“ za nas že davno „premagano stališče.“ Ce je g. baron še toliko „nazaj“, pa ni naša krivda! — Res „čudno“ je dalje, da se politični uradnik tako odločno sklicuje na deželni odbor, ki s svojim odlokom hoče s svetla spraviti vse postavne določke. Za okrajna glavarstva so po naših mislih merodajne cesarske postavne pa izvijajoči odloki deželnih odborov.

G. baron Mac Nevin je šel tudi še dalje, nego da je izdal le označeni odlok. Poklical je pred-se g. župana M. Prosekarja, da ga — kratko rečeno — vžene v kozji rog! Ko je videl, da s svojimi „razlogi“ nič ne opravi in da se neustrašeni narodnjak ne dá strahovati po prazni mogočnosti, rabil je druga sredstva. Obsodil je g. župana na globo 20 gld. (!), ker se je „drznil“ — celovškemu okr. glavarstvu poslati slovenski dopis!! Zažugalo se mu je celo, da pride „ob hišo in premoženje“ (!), če bode še dalje motil mir slovenskimi vlogami!!

S takimi sredstvi se postopa proti županu, ki se poslužuje po cesarskih postavah mu zamčenih pravic!! Komentar pisati takemu krutemu in nezasišanemu početju se nam zdi odveč! A trdo se nadajamo, da bode tako postopanje našlo na primernem mestu najodločnejši odpor in da se bode tako ravnanje tudi po zastopnikih slovenskega naroda dostojno ožigosalo! Nikakor si ne moremo misliti, da bi moral pod nož nenasitljivih germanizatorjev narod, čigar jedina pregreha je tá, da si hoče ohraniti svojo vero in narodnost! §.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

Mladočehi. Omenili smo že, da so Mladočehi se obrnili do somišljenikov za denarno podporo. Kakor se govori in tudi iz mladočeških listov da posneti, Mladočehi potrebujejo zaradi tega mnogo denarja za volilne agitacije, ker so Staročehi zopet pridobili več vpliva po deželi. Nevspehi mladočeške politike so Staročehom pridobili mnogo privržencev. Sprva so Mladočehi svoj vpliv vzdržavali s sklicevanjem shodov volilcev. Ti shodi pa postajajo vedno redkejši. Na več volilnih shodih se je pokazala bolj ali manj jasno nevolja z mladočeško politiko. Mnogi mladočeški poslanci si pa niti shoda več sklicati ne upajo, bojé se očitani zaradi njih nevspehov v državnem zboru in spominjanj na dane obljube. Jedino sredstvo je sedaj še denar, da se ohrani mladočeška slava. Ce bi denarja zmanjkalo pri agitacijah, pa pri novih volitvah v večini okrajev zopet zmagajo Staročehi. Pa tudi z denarjem se ne bode več dolgo dala ohraniti veljava Mladočehov.

Ogerska cerkvena politika. Izjave ogerskega prebivalstva proti vladnemu cerkvenemu programu neso ostale brez vpliva na poslance. Tako se je te dni posvetovala o tej stvari Ugronova stranka in sklenila v zbornici predlagati, da naj se ves vladni cerkveno-politični program postavi z dnevnega reda. Tudi v vladnem taboru že mnogi neso več navdušeni za nameravane reforme, samo da

tako lahko ne morejo stvari popustiti. Mnogim je le na tem, kako bi našli kak izhod iz sedanjega toliko težavnega položaja. Ce bi jo kar zasukali bi to bilo preveč podobno boječnosti. Celo ministri neso vsi več za cerkveno-politični program. Vso stvar bodo pustili, ako se bode začela upirati gospodska zbornica. Mogoče je pa tudi, da se že v zbornici poslancev zavrže zakon o civilnih matrikah. V tem slučaju pa najbrž odstopijo nekateri sedanji ministri, to je ožji Tiszini privrženci, kakor ministerski predsednik, minister pri kraljevem dvoru, pravosodni in učni minister. Drugi ministri pa najbrž ostanejo, ker v tej stvari neso tako prizadeti.

Jeza italijanskih cerkvenih nasprotnikov je silno velika, ker z vseh strani sveta prihajajo romarji v Rim pokazat svojo udanost poglavarju sv. cerkve ob njegovi škofovski petdesetletnici. Liberalci si že belijo glave, da bi preprečili ta romanja, ali jim ne gre po sreči. Radi bi z izzivanjem napravili kak škandal, da bi potem kričali o surovosti romarjev. Židovski list „Tribuna“ je bil izmislil, da je neki romar pljunil na spomenik Garibaldijev, pa je kmalu moral preklicati to laž. Potem si je izmislil ta list, da je neki romar zmerjal stražo pred zbornico. Preiskava je pa pokazala, da dotičnik ni bil romar, temveč italijanski državni uradnik. Vidi se, da bi ravno na ta način sedaj liberalci radi prouzročili škandal, kakor so ga predlanskim v oktobru, ko so prihajali delavci in katoliški velikošolci v Rim. Nadajamo se, da se jim sedaj njih hudobni nameni ne posrečijo. Nedavno so vodje italijanskih liberalcev imeli posvetovanje, kako bi demonstrirali in protestovali proti tem romanjem. Posebno se govori, da je pričakovati demonstracij, ko pridejo avstrijski romarji v Rim, ker so liberalci jezni na Avstrijce, ker se je pri obnem zboru Mihaelove družbe na Dunaju v pričo dveh ministrov tudi govorilo o potrebi papeževe teritorialne neodvisnosti.

Čudne razmere v Srbiji. Pri srbskih sodiščih so največ radikalci za uradnike in vsled svoje neodvisnosti delajo največje sitnosti sedanji vladi. Za ukaze sedanjega pravosodnega ministra se prav nič ne zmenijo. Vlada bi se jih rada na vsak način znebila. Ugodna priložnost za vlado je bilo to, da se je izvedelo, da so pri nekaterih sodiščih veliki neredi. Pravosodni minister je sestavljal posebno komisijo, ki bi preiskovala te neredi. Komisija je hotela svoje delo pričeti v Požarevcu. Tamošnjega sodišča predsednik pa komisije ni posebno prijazno vsprejel, temveč jej je pokazal vrata. Ko so nekateri člani komisije še nekaj obotavljali, je predsednik že poklical pandurje, da jih zapró. Komisiji se je sedaj najpametnejše zdelo, da je tiho odšla. Še vesela je bila, da niso katerega njenih članov pridržali v zaporu. Ne vé se, kaj bode sedaj ukrenil pravosodni minister. Tako očitno nasprotovanje dveh oblastev pa gotovo mej narodom ne povzdiguje spoštovanja do uradov in ima kaj slab vpliv.

Republikansko gibanje v Rumuniji. V Bukareštu je začel izhajati časopis s pomenljivim naslovom: „Antidinastiu“. Ta list piše proti dinastiji in priporoča republiko. Vlada novemu listu, ki jako nespodobno piše o kralju in mu podtika razne sleparije, ne dela prav nobenih ovir. Rumunska vlada trpi tudi shode, na katerih se govori proti monarhiji, in priporoča osnovo rumunske republike. Bodočnost bode pokazala, če ta velika toleranca ne bode rodila slabega sadu. Sedanja rumunska kraljeva rodovina ima mnogo nasprotnikov v deželi. Pravoslavna duhovščina ni posebno naklonjena kralju, ker je katoličan. Ruski pristaši bi najrajši ga odstranili, ker Rusija sploh ne mara, da je kak kralj v Bukareštu, temveč bi Rumunijo in Bolgarijo rada naredila za ruski guberniji. Sedaj se pa tem nasprotnikom še pridružuje republikanska stranka. Kdo vé, če se bode mogla dinastija braniti vsem tem nasprotnikom, posebno ker jih podpira Rusija.

Gladstonova irska predloga in ameriški Irct. Irct v Ameriki niso nič posebno zadovoljni z Gladstonovo irsko predlogo. Vsem se zdi, da daje vse premajhno samostojnost Irski. Blagajnik irske lige v Ameriki, Lyman, je označil predlogo naravnost za razžalitev irskega naroda. Gannon, predsednik te lige, je pa z Gladstonovo predlogo nekoliko bolj zadovoljen, le nekatere določbe mu ne ugajajo. Nekateri drugi vplivni ameriški Irct so se pa izjavili, da jim je popolnoma vsejedno, če se predloga vsprejme, ali pa zavrže. Evropskim Ircem pa ni vsejedno, kako sodijo njih ameriški bratje o irski politiki. Največ denarja za agitacije prihaja iz

Amerike. in baš sedaj bi ga veliko potrebovali, ker ni izključeno, da se zaradi irske predloge razpusti celo parlament. Pa tudi tako je treba jim denarja, ker so angleški konservativci in unijonistični liberalci začeli silno agitacijo proti irski predlogi ne le v Angliji, temveč tudi v Irski sami.

Socijalne stvari.

Južno železnico treba poddržaviti.

(Govor poslanca Fr. Povše-ta v drž. zboru dne 2. marca.)

(Dalje.)

Za zasebne železnice velja le eno načelo, to je veliko dobička napraviti in dobiti iz železničnega prometa. To pa je pravi vzrok, da one skušajo veliki ptuji, inozemski promet blaga potegniti in dobiti na svojo proggo. V ta namen dovoljujejo za blago iz inozemstva dokaj nižje vozne tarife toliko za prevoz kolikor za uvoz blaga v našo državo, kakor za domače blago, katero more prevaževati se le na dotični železnični proggi. Tu omenjam silno ugodnih vožnih tarifov, kakoršne je vodstvo južne železnice dovolilo trgovinski hiši „Cirio“, vsled katerih je bila odprta pot južnim zelenjadnim pridelkom v severne dežele, kar je imelo za posledico, da je propadla vzgoja zgodnje vrtnine n. pr. zgod. krompirja na Primorskem osobito po Goriškem, ter so padle cene n. pr. zgodnjemu krompirju za več kakor 100 odstotkov.

Vsled teh refakcij, podeljenih raznim velikim trgovskim firmam otežena je konkurenca celo v domači državi; s tem pa silno trpi domače ljudsko blagostanje in sicer po železnicah, katere so po državi privilegovane in tudi celo denarno podpirane.

Prav tako zvani „diferencijalni tarifi“ so, ki toliko škodujejo našemu izvozu in ki našo trgovino, obrtnijo in poljedelstvo toliko krivično tarejo, katere dovoljuje južna železnica prekomorskemu blagu, ko pa veljajo za naše postaje in kraje, kateri so le navezani na južno železnico, res silovito krivični visoki lokalni tarifi. Južna železnica pa to, kar ji odide s tem, da je za to inozemsko blago toliko nizke tarife dovolila, skuša s tem nadomestiti, da za naše postaje, ki so od nje odvisne, visoke tarife nastavi. Pri tem pa nismo le zelo oškodovani, ampak mi moramo prav tako kakor one dežele, katere imajo že poddržavljene železnične proge na razpolaganje, z našimi davki donasati, da se primankljej, kakoršni se pripeti pri prometu na državnih železnicah, pokrije. Moja domovina, dežela Kranjska je posebno hudo zadeta po južni železnici, ker je ta glavna progga, ki od štajerske, oziroma hrvaške meje pelje skozi celo deželo do jadranskega morja.

Brezvspešni so bili vsi naporí naše trgovinske zbornice in deželnega odbora, da bi se vsaj najhujše krivice odpravile. Letos je vodstvo južne železnice nekaj malega dovolilo in res nekatere gorostasne tarife nekoliko znižalo, za kar se imamo zahvaliti posredovanju vis. trgovinskega ministerstva. Vendar smo še daleč od cilja, kakor hočem to dokazati.

Na Kranjskem cvetela je pred leti mlinska obrt in smelo se je reči, da so dotične pokrajine n. pr. ob Bistrici, na kateri je cela vrsta mlinov bila, bile srečne in premožne. Po diferencijalnih tarifih pa so nastali za naše mlinarje hudi časi, ker je bilo mogoče moko z Ogerskega v Trst za nižjo ceno izvaževati, kakor so to zamogli naši mlinarji, ki so dobivali žito z Ogerskega, to pomleli in potem kot moko nadalje pošiljali v Trst. Vendar so naši mlinarji sicer z največjim naporom še vstrajali, dokler ni južna železnica nekaterim postajam in tvrdkam na Ogerskem dovolila posebnih refakcij in tolika nizkih tarifov, da so morali naši mlinci prenehati. In sedaj stoji marsikateri mlin, ali melje za „štulo“, le da se še lastnik mlina ubrani popolnemu uboštvu.

Kot nadaljno krivico, prizadeto naši deželi po južni železnici moram navesti, da je ne le cela dežela, ampak celo njeno glavno mesto izključeno iz tako zvane nemško-avstrijsko-ogerske tarifne zaveze, katero vživa Trst, Gorica in celo mala postajica „Sagrado“ (Zagrad pri Gorici). Vprašam torej, s čim in v čem je opravičeno to izključenje naše dežele iz te tarifne zaveze?

Dejanjsko je, da so stroški za prevoznjo blaga v Trst iz daljnih pokrajin nižji, kakor v Ljubljano, kar ima za posledico, da ljubljanski trg ne more tekmovali v trgovini. Nasledek prekomorskih tarifov v Trst in iz Trsta pa je, da mora ljubljanski trgovec tolike tarife plačevati, da mu je nemogoče tekmovali celo v kupčiji z domačimi pridelki.

Pri celi vrsti pridelkov ali blaga, katero dobiva ljubljanski trgovec iz inozemstva, ali celo tudi iz severniših dežel naše države, spleča se, da se naroči blago poslati v Trst, ki je 148 km. oddaljen od Ljubljane, ter da od tam zopet nazaj v Ljubljano pride!

Prav tako je z nekaterimi našimi pridelki, namenjenimi za izvoz v inozemstvo, da jih pošljemo v Trst in da se še-le od tam napotijo, kamor imajo priti.

To je žalostno in pošteno ljudstvo naše ne more si tolažiti, kako morejo take krivice veljati; ni čuda, da naše pošteno ljudstvo obupuje in ne more drugače, kakor slabo soditi o takem krivičnem početju. (Dalje sledi.)

Slovstvo.

„Iz istoriji kristijanskoj propovedi“. Očerki i izsledovanja Antonija Episkopa Vyborgskago, Rektora S. Peterburgskoj Duhovnoj Akademiji. Spb. 1892. — Tako je naslov 439 strani obsegajoči novi knjigi, katera opisuje zgodovino kristijanskega propovedništva. Knjiga je pisana za pravoslavne, ali je vendar zanimiva in poučna v marsičem tudi za katolike, v prvi vrsti seveda za duhovnike. Knjiga je plod dvajsetletnega profesorskega delovanja pisateljevega v kazanski in peterburški duhovski akademiji. Pisatelj je jako skrbno proučil vse viře o cerkveno-slovanskem propovedovanju, tako, da imamo pred seboj v resnici znanstveno delo. Knjiga ima dva glavna dela. V enem popisuje staro-bolgarsko, v drugem staro-rusko propovedništvo. Po njegovem mnenju apostolsko propovedovanje ni imelo le namena, krščanske vere razširjati med pagani in židi, temveč se je oziralo tudi na preobrnence in je v tem oziru bilo jednakega pomena, kakor so propovedi dandanes. Zaradi tega pisatelj zgodovine propovedništva ne začneja še le z Origenom, kot prvim nedvomnim spomenikom cerkvenega govornišva, temveč začneja z apostolskih časov. Žal, da pisatelj ni mogel podrobneje razpravljati apostolskega propovedništva, temveč je je narisal le v glavnih potezah. Velik uspeh apostolskih propovednikov pisatelj tolaži s tem, da so poleg milosti ugodne zgodovinske razmere pospeševale vnanji uspeh. Potem je pa uzrok vspehu iskati v značaju nauka samega in njegovih razmerah k nazorom o svetu in življenjskim vredbam starega sveta, potem pa v osebnem značaju propovednikov samih in njih razmerah k poslušalcem in nauku, katerega so učili. Krščansko učenje je pospeševala ljubezen propovednikov do poslušalcev, njih trdno prepričanje, da je to resnica, kar učé, in pa to, da so zares sami živeli tako, kakor so učili. Pisatelj pravi, da bi se v tem morali ravnati po apostolskih krščanski pastirji vseh časov in krajev, če hočejo, da bodo njih propovedi imele vspeh. Knjiga pa ni pisana le za specialiste, temveč sploh za ruske izobražence.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. marca.

(Iz Rima.) 4. marca. V četrtek dopoldne so vsi tukaj navzoči kardinali čestitali sv. očetu povodom njihovega 83. rojstvenega dne, petnajstletnice kronanja in škofovske petdesetletnice. Nagovoril je sv. oče v imenu zbranih kardinalov Monako La Valletta naglašajoč trajno slavnost, ki pri dobrih vernikih vzbuja še večjo ljubezen do skupnega očeta pri vseh pa obdudovanje in spoštovanje božjega namestnika na zemlji. Po vsem širnem svetu so verniki prirejali velekrasne slavnosti ter prosili Boga, da še dolgo ohrani življenje sv. očeta in podeli zmago resnici; mnogo vernikov pa je prihitelo iz daljnih krajev, izkazat svojo udanost in ljubezen. „Dobrote, katere je Vaša svetost doslej prejela od Boga — konča govornik —, so zagotovilo še večjih milostij v prihodnosti; v prvi vrsti, da se ojači duh za boj in trpljenje za božjo čast s posebno pomočjo božjo in priprošnjo Marije Device v blagor vsega človeštva. Usmiljeni Oče in Gospod vse tolažbe naj usliši našo prošnjo.“

Sv. Oče so odgovorili: Ta trojna slavnost Našega rojstva, škofovskega posvečenja in kronanja je prava prilika, da povzdignemo oči k nebu in so s hvaležnim srcem spominjamo božje dobrotljivosti. Ker nam njegovo usmiljenje daljša življenje, bodo Nam njegova previdnost tudi lajšala težko breme apostolske službe ter dajala tolažbo za mnoge grenkosti. Bli ste pričé izvanrednih slavnostij v večnem mestu, kjer so se zbrali navdušeni domači in vnanji

verniki, vsi jednega duha. Te slavnosti povečujejo slavo cerkve in so zagotovilo boljše bodočnosti. Te slavnosti pa niso veljale toliko Naši osebi, temveč dušnemu pastirju, bile so udanostna izjave velike krščanske družine svojemu očetu.

Ta mogočna čutila, katera živo čutijo nekateri, bodo si prej ali pozneje z božjo pomočjo našla pot tudi v druga srca; dasi so vsi raznih mislij, vendar vsi težé po svoji sreči in bodo se bolj ko kedaj zbrali okoli cerkve, trdne skale, ki je najtrdnjša podlaga pravice in socialnega reda. Vaša voščila pa sprejmemo hvaležno in s posebnim veseljem ter podelimo vsem navzočim apostolski blagoslov.

Navzoči so bili armenski patrijarh, mnogo nadškofov, škofov, prelatov in papeževih dvornikov.

Včeraj, dne 3. t. m., je bila v sikstinski kapeli slovesna služba božja v spomin petnajstletnice kronanja sv. očeta. Vsi prostori so bili natlačeno polni.

Ob 11. uri so prinesli v dolgem sprevedu na nosilnici sv. očeta, ki se bili v popolnem ornatu s tiaro. Množica jih je burno pozdravljala. Navzoči so bili vsi kardinali, mnogo nadškofov, škofov, prelatov, svetnih dostojanstvenikov. Sv. mašo daroval je kardinal Serafino Vannutelli; sv. oče so sedeli na tronu, okoli njih diplomatski zastopniki, malteški vitezi in rimski plemenitaši s svojimi soprogami. Po sv. maši so sv. oče dali blagoslov.

Sinoči se je odpeljal prevzvišeni kardinal Kopp, danes zjutraj kardinal Krentz; jutri ali v ponedeljek se odpelje kardinal grof Schönbörn. Vsi trije so stanovali v „Animi“. Prevzvišeni kardinal Kopp je pred odhodom milostno vsprejel vse duhovnike v „Animi“ ter jim poklonil v spomin podobice z lastno-ročnim podpisom. Enako milostno in ljubeznivo se je poslovil kardinal Krentz. Božjepotniki iz Anglije, Irske, Amerike in južne Italije so večinoma odšli domov.

Včeraj je bil rektor „Anime“, velečas. g. dr. Nagl, od sv. očeta imenovan apostolskim protototarijem.

(Umrl) je v Trstu znani slovenski rojak telegrafni oficijal g. Gregor Jerab po kratki bolezn.

(Razširjene šole.) Razširi se dvorazrednica v Škocijanu v krškem okraju v trirazrednico, ustanove se šole v Hrvaškem brodu, v Telčjem in vsopredni razred na štirirazrednici v Starem trgu. Šolski občini krški se dovoli, da na svoje stroške ustanovi peti šolski razred.

(Spremembe pri učiteljih.) Stalno je potrjen g. Fort. Lužar na enorazrednici v Št. Lambertu, g. Jos. Verbič na trirazrednici v Višnji gori, za nadučitelja na dvorazrednici v Litiji g. Fr. Slanc, v Starem logu g. Amalija Koncilija in na enorazrednici v Št. Jurji pri Izlakah g. J. Petrič

(Občinska volitev v Hrušovki.) Za župana občine Hrušovka pri Kamniku je izvoljen Fr. Matjan, svetovalec pa Jakob Korošec in Anton Vrankar.

(Samomor.) Dne 5. t. m. ustrelil se je v Javorniku 34letni Janez Židaven, ko so ga ravno imeli prijeti orožniki, ki so ga zasledovali zaradi posilstva. Samomorilec je bil takoj mrtev; zapustil je vdovo in otroka.

(Iz Celovca), dne 6. marca: Znani „prorok zemeljskih potresov in kritičnih dni“, Rud. Falb, je imel dne 2. t. m. tukaj predavanje, ki je bilo pa slabo obiskano. Falb je študiral v Celovcu. Za najbližji „kritični dan I. vrste“ je naznanil dan 16. aprila. — V četrtek se je ustrelil dijak tukajšnje pripravnice, Lang, zaradi „žaljene časti“, ker so ga bili nekda zaprli eno uro. — „Die Tage der nationalen Unthätigkeit sind gezählt,“ pravijo „Freie Stimmen“ v zadnji svoji številki, ko poročajo, da so Slovenci zmagali pri občinskih volitvah v Črni. Propadle nemčurje tolažijo s tem, da jim obljubujejo iz Celovca izdatne pomoči, ter jih pozivljajo, naj vstrajajo, češ: „einmal muss es doch ander's werden!“ Da, drugače mora biti, to je: Slovenci morajo priti povsod do svoje veljave in do postavnih svojih pravic, in naj se potem „Freie Stimmen“ repenčijo, kolikor jim drago!

(Iz Št. Petra na Krasu.) Naše dosedanje izvrstno zdravstveno stanje jelo se je krhati. S pomladnim vremenom prikazala se je hripa, katera posebno otrokom nagaja, pa tudi odrasle nadleguje. Do sedaj ni imela še resnih posledic. Pri mnogih hišah gleda revščina in glad prav neprijazno skozi okno. Krompirja, poglavitne hrane Pivčanov, pridelali smo lansko leto malo in še ta, kar ga je bilo, je po mnogih shrambah zmrznil po zimi. O, ko bi se nas pač spomnili gori pri bogati mizi na Dunaju ter nam pomagali bodisi s semenom ali z denarjem!

Prav potrebni smo! — Mohorjanov imamo vpisanih letos 83; prav častno za šentpetersko duhovnijo.

(Pri občnem zboru krojaške zadruga), ki je bil v nedeljo v mestni dvorani, bil je izvoljen predsednikom gosp. France Šturm, njegovim namestnikom pa gosp. France Sark. Oba sta izvoljena jednoglasno. Dosedaj je bil predsednik krojaške zadruga gosp. Matija Kunc.

(Iz Polhovega Gradca): Iz vseh stranij mile nam domovine prihajajo dopisi o slavnosti povodom petdesetletnega škofovanja sv. očeta. Kaj posebnega se ne more pričakovati od nas; vendar smo tudi mi po svojih skromnih močéh proslavljali to redko slavnost. Poleg ukazane tridnevne, katere se je ljudstvo obilno udeleževalo, imeli smo tudi razsvetljavo po vsem Polhovem Gradcu, ki je sosedne vasi opozarjala na ta veličastni praznik. — Hvala Bogu, da jemlje mrzla žena od nas slovo. Siti smo je. — Čujemo od raznih stranij, kako grozovito je zima gospodarila. Tudi pri nas ne bo zginila brez nasledkov. Pri neki hiši zboleli so trije otroci in mati pred njimi. Najstarejši ležal je tri tedne v nezavesti, ter še le peti dan po materni smrti milo zaplakal vsled zgube ljubljene svoje matere. — Pri drugi hiši bilo je med desetimi osebami osem bolnih, in sicer po pet tednov, vendar nihče umrl. — Še nekaj! Slavna kranjska branilnica podelila je tukajšnji šoli za šolski vrt svoto 50 gl. Srčna hvala za lep dar! Sedaj bode mogoče naš vrt razširiti. O tej priliki moram omeniti čast. g. Janeza Hladnika, bivšega kapelana tukajšnjega, glavnega faktorja povodom graditve šolskega vrta. Drevesca, katera se bodo sedaj ločila iz šolskega vrta, bila so vsajena v pótú njegovega obraza. V našem šolskem vrtu živi čast. g. Hladnika spomin!

(Na Zemonu pri Ilir. Bistrici) je umrl 4. t. m. po dolgi bolezní previden s sv. zakramenti Josip Potepan, posestnik in mnogoletni vrli župan velike jablaniške občine. Bil je ranjki izvrsten sadje-rejec in sploh omikan in značajan mož, neomahljivega verskega prepričanja. Pri vseh volitvah je bil skozi dolgo vrsto let vedno volilen mož, ter je svoj glas oddajal narodnim konservativnim kandidatom. Za mnoge zasluge pri županovanju je bil po presvitlem cesarju poslavljen s srebrnim zaslužnim križem s krono ravno takrat kakor pokojni Aleksander Ličan. Zdaj oba vrla župana počivata na pokopališču trnovskem. Znabiti bom o rajnkem Potepanu pri priložnosti kaj več poročal. — Naj se ga prijatelji in premnogi znanci njegovi v molitvi spominjajo. —m

(S Trsata.) Mornarji imajo še vedno veliko zaupanje do naše Matere Božje. Ko jim ne more več nihče pomoči, jim pomore Ona. V kratkem času je zopet rešila dva parobroda velike nevarnosti. Kapitana sta prišla na Trsat se jej zahvalit za njeno pomoč ter prinesla lepi dve votivni tabli, kateri kaže, v koliki nevarnosti sta bila. Ena ima hrvaški napis. To nas posebno veseli in želimo še več taci napisev. — Tudi ljudstvo ima veliko zaupanje do naše nebeške Kraljice. Komaj je minula kruta zima, so še jeli prihajati na naš griček. Romarji so nam v veliko radost, le to nam je težko, da nimamo lepe hiše božje, primerne svetosti kraja. Da bi se pač našli dobrotniki, ki bi se spominjali z darovi tega prastarega jugoslovanskega svetišča.

(Ponesrečil) se je, kakor se nam poroča iz Mehin, dne 6. t. m., v tamošnji tovarni za cement, 54letni Janez Mrak, doma iz Podgorja pri Kamniku. Hotel je namreč spustiti vodo na kolo, a odpirajoč zatvornico spodrsne mu ter pade pod kolo, koje mu pri tej priči zdrobi nogi in zmečka spodnji život, Mrtvega so čez malo minut izvlekli, ter odpeljali domu, gotovo ne v veselje ubogi ženi-vdovi.

(Mestnim tajnikom v Gorici) je imenovan dr. Dante Vecchi.

(Odpovedal) se je mestnemu starešinstvu dr. E. Schreiber, vodja c. kr. realke v Gorici.

(Načrt vipavske železnice) s postajami: Gorica, Bilje, Renče, Dornberg, Selo, Kodrovi, Vel. Zablje, Ustije in Ajdovščina je dodelan. Poslal se bo pristojni oblasti, da ga odobri. Ako se zgradi vipavska železnična proga, omogočil se bo Vipavcem za služek, olajšan bo izvoz vipavskih pridelkov, promet bo lažji, kupčija živahnejša, blagostanje, ki je neodoljivo pogojen temelj narodnemu razvoju in ugledu, bo večje. Da bi že kmalu sopol železnični stroj po lepi vipavski dolini, je želja vseh Slovencev, iskrena pa želja Vipavcev.

(Iz primorskega Podgorja:) V Senju se je papeževa slovesnost pokazala sijajna. Semenišni

kleriki naredili so lepo predstavo, pri koji je bila navzoča vsa senjska gospoda. Pri tej priliki nabralo se je 120 gl. Petrovega novca. — Tudi Karlobag se je lepo ponesel. Že zvečer slišali smo slovesno zvonjenje in streljanje. Drugi dan pa je bilo celo mesto lepo nakinčano s hrvaškimi zastavami. Pri veliki sv. maši bila je navzoča vsa mestna gospoda, a veleč. gosp. Leopold iznenadil je s krepko besedo vse poslušalce — naštevajoč njim velike kreposti sv. očeta Leona XIII. V proslavo tega dne zbralo se je duhovno in posvetno poglavarstvo na malo zabavo, kjer so tekle lepe besede v čast in slavo sivega starčka Leona XIII.

(Civilni zakon in hrvaški vladni organi.) Pisal sem pretečeno leto v Vašem katoliško-narodnem dnevniku, da dobimo tudi mi civilni zakon, ako ga uvedejo Madjari v svoji zemlji. Rekel sem tudi, da ga bodo pri nas vsi brez izjeme sprejeli, dočim se se ga verni Madjari na vso moč branijo. In pisal sem golo resnico. Da je temu tako, nam dokazuje črno na belem naš vladni list: „Agrar Zeitung.“ Govoreč o cerkveno-političnem programu madjarske vlade, se tolaži ta list, da bode vendarle vpeljan civilni zakon, ker se ga brani „le zelo malo klerikalnih elementov.“ In brzkone dobijo Madjari civilni zakon, kajti zanj neumorno delujejo židje in framaconi. Poslednji so omrežili celo deželo. Zdaj nimajo nič več, kakor 3 lože in 72 hiše (Bauhütten.) Večina občinskih zastopov, posebno po mestih, mesticah in trgih je napojena z njihovimstrupom. Kar pa ti očetje sklenejo, velja za glas ljudski. In te izjave predlagajo framaconski ministri v potrdilo v resnici kot glas ljudstva. Tako piše naš vladni organ. Ako se tedaj osebe za tem listom ogrevajo za civilni zakon na Ogerskem, kolikor bolj bodo goreli zanj doma? In če bodo naši državni poslanci podpirali ogersko vladu pri izpeljanju njenega dogmam naše svete cerkve nasprotujočega programa, — ne bodoli potem tudi za civilni zakon poslanci v našem saboru? Mi se temu ne čudimo preveč, saj vemo, kakšen duh prešinja naše osobe na koruličnih stolih. Da bi bili mi prešinjani od duha Sinu božjega, ko bili organizovani na temeljih njegovih nespremljivih načel, ko bi mi imeli katoliško društvo, broječe 34.000 udov, kakor ga imajo na Gorenjem Avstrijskem ko bi imeli 40.000 „nerazsodnih, z vrvo prepasanih“ ljudi, bi bilo vse drugače pri nas. Kmalu bi sami gospodarili; ne bi se več slišal pri nas ne „mehet“, ne „nemdochanizoknak.“ Potem ne bode več niti „Obsorašev“ niti „pravašev“, temuč vsi bomo Kristusovi in dosledni tudi narodovi. Osrečili si bodemo mili svoj narod časno in večno in s tem bode vse doseženo.

Telegrami.

Dunaj, 6. marca. Začel se je avstrijski gozdarski kongres v prisotnosti poljedelskega ministra.

Dunaj, 7. marca. Trgovinski minister je predložil zbornici poslancev avstro-rumunsko pogodbo o varstvu trgovskih mark. Pri nadaljevanju debate o proračunu trgovskega ministerstva je izjavil trgovinski minister, da podržavljanje železnic nikakor ne ovira grajenje lokalnih železnic s strani zasebnih železnic. Vlada je dovolila vselej ugodne kupne pogoje pri gospodarski važnih lokalnih železnicah. Tudi očitanje gledé tarifne politike ni utemeljeno, ker se je tovorni tarif zvišal in se je lokalnim železnicam gledé na tarife pustila vselej večja svoboda. Vlada ni poklicana, ni opravičena, pa tudi neče izjaviti,

da se ne posluži pravice odkupa železnic, kakor se tudi nasprotno ne izreče. Trgovinski minister nadaljuje, da je vlada že davno spoznala, da je umestno po moči pospeševati lokalne železnice administrativnim potom. Minister je s številkami pojasnoval zagotovila lokalnih železnic, katere so vredne, da se zgradé, potem našteval, koliko vlada na leto dovoli za lokalne železnice, omenjal koncesije, ki so se dale od zadnjega proračuna za zgrajenje lokalnih železnic in mnoge nove železniške projekte. (Odobranje.)

Budimpešta, 7. marca. Zbornica poslancev začela je posvetovanje o budgetu ministerstva bogočastva in nauka. Učni minister je zgodovinski pojasnjeval cerkveno-politični položaj in dokazoval, da je civilni zakon jedino prava pot, če se noče zatajiti preteklost. Minister je prepričan, da zmaga stvar liberalizma in resnice. Fenyvessy predlaga resolucijo, ki meri na to, da se pripravi pot katoliški avtonomiji.

Rim, 6. marca. Nemški cesar in cesarica udeležita se srebrne poroke italijanskega kralja in kraljice.

Pariz, 7. marca. Vršili so se oficijozni dogovori zastran prihoda ruskega brodovja v francoska pristanišča. Ruska vlada čaka pojasnil francoske vlade. Če bode položaj ugoden, pride carjevič v avgustu ali septembru na čelu ruskega brodovja iz Kodanja v Havre.

Madrid, 6. marca. Avstrijski poslanik se je posvetoval z ministrom vnanjih stvari zastran pogajanj o trgovski pogodbi, katera se pričnó.

London, 6. marca. V primorskem mestu Sandgate blizu Folkestonea se je po noči mej soboto in nedeljo nakrat pogreznila zemlja v dolgosti jedne angleške milje. 500 hiš razrušenih ali poškodovanih. Na stotine ljudi brez strehe. Mrtev ni nobeden. Vodne in plinove cevi so se polomile in mesto je bilo po noči v temi.

Sansibar, 6. marca. Sultan je umrl. Angleški konzul je proglasil Hameda ben Thwaina za sultana.

Surovosvilene ličnate obleke 10 gld. 50 kr. za blago za vso obleko in boljše vrste — potem črno, belo in barvato svileno blago od 45 kr. do 11 gld. 65 kr. meter — gladko, progasto, križasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, desinov itd.). Vožnjine in carine prosto. Vzorec obratno. Pisma v Švico veljajo 10 kr., in dopisnice 5 kr. 14 (5-1) 3

Št. 4410.

Razglas.

134 3-3

V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887. l., št. 22. drž. zak. nika) se javno razpisuje, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilno volitev v občinski svet

sestavljani in da se smejo od danes naprej 14 dnij tukaj pregledovati in proti njim sklati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 1. marca 1893.

Dunajska borza.

Dne 7. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	99 gld. — kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 75 .
Zlata renta 4%, davka prosta	117 . 40 .
Papirna renta 5%, davka prosta	— . — .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	341 . 30 .
London, 10 funtov stri.	121 . 15 .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 62 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 70 .
Nemških mark 100	59 . 25 .

Dne 6. marca.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 80 kr.
Ogerska kronina renta 5%, 200 kron	95 . 55 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 . 50 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	168 . 50 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 20 .
Zastavna pisma	101 . 10 .
Kreditne srečke, 100 gld.	196 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld.	67 . — .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 . 50 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	69 . — .
Windischgrazove srečke, 20 gld.	76 . — .
Ljubljanske srečke	23 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 . — .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2945	— . — .
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	— . — .
Papirni rubelj	1 . 27 1/2 .

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Sveti pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljice vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabiferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosago
kolikor moč visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnice.